

ด่วนที่สุด

ที่ มท (บกปภ) ๐๖๒๔/ว ๐๑๘

กองบัญชาการ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ถนนอุทองนอก กทม. ๑๐๓๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยในช่วงฤดูหนาวจนถึงฤดูแล้งของทุกปี ประเทศไทยจะเกิดสถานการณ์ฝุ่นละอองเกินเกณฑ์มาตรฐานในหลายพื้นที่ อาทิ ช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคม ที่ค่าฝุ่นละอองเกินเกณฑ์มาตรฐานพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร และช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ที่ค่าฝุ่นละอองเพิ่มสูงขึ้น และเกินเกณฑ์มาตรฐานในพื้นที่ภาคเหนือ โดยมีสาเหตุการเกิดทั้งจากโดยธรรมชาติ และกิจกรรมของมนุษย์ ประกอบกับสภาพทางอุตุนิยมวิทยา รวมทั้งสภาพภูมิประเทศ ในบางพื้นที่ของประเทศไทยที่มีสภาพเอื้อต่อการเกิดสถานการณ์ โดยเฉพาะในช่วงที่ลมสงบ ซึ่งจะส่งผลให้ระดับการลอยตัว และการกระจายตัวของฝุ่นละอองอยู่ในระดับต่ำ การไหลเวียน และถ่ายเทของอากาศไม่ดี จึงทำให้เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศ เพิ่มสูงขึ้น บางช่วงเวลาในหลายพื้นที่ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสุขภาพของประชาชนเป็นอย่างมาก

เพื่อให้การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” จึงให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นหลัก ร่วมกับกฎหมาย และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดตั้งคณะทำงานติดตามสถานการณ์ภายใต้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เพื่อเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการเกิดปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในพื้นที่ โดยเน้นการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีของหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ ภาพถ่ายดาวเทียม การใช้ระบบแอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการสนับสนุนการอำนวยความสะดวก สั่งการ ให้ผู้อำนวยการในแต่ละระดับ รวมทั้งสามารถแจ้งเตือนแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

๒. ทบทวน และจัดทำแผนเผชิญเหตุ โดยให้ความสำคัญกับการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน อาทิ พื้นที่เสี่ยง (พื้นที่ป่า พื้นที่การเกษตร พื้นที่ริมทาง และพื้นที่ชุมชน/เมือง) ข้อมูลกลุ่มเปราะบาง ข้อมูลทรัพยากรเครื่องจักรกลสาธารณภัยของหน่วยงาน แนวทางปฏิบัติในแต่ละระดับตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ การแบ่งพื้นที่ และการมอบหมายภารกิจให้หน่วยงานในแต่ละพื้นที่ถึงระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน อย่างชัดเจน พร้อมทั้งซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

๓. เตรียมความพร้อมกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณภัย ให้มีความพร้อมใช้งานตามภารกิจ สำหรับในพื้นที่ที่มีกเกิดการเผาอยู่บ่อยครั้ง ให้ประสานการปฏิบัติร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งชุดเฝ้าระวังระดับพื้นที่ สนับสนุนการลาดตระเวนเฝ้าระวัง ป้องปรามการลักลอบเผาในเขตป่า เขตพื้นที่การเกษตร โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชนจิตอาสาให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่

๔. เน้นย้ำการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) โดยกำชับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด เพื่อป้องกันและลดการเกิดมลพิษจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ อาทิ จากการคมนาคมขนส่ง การเผาในที่โล่ง (การเผาวัสดุการเกษตร การเกิดไฟป่า การเผาขยะกิ่งไม้ใบไม้) ภาคอุตสาหกรรม และการก่อสร้าง เป็นต้น

๕. กรณี...

๕. กรณีการเผาในพื้นที่การเกษตรให้มอบหมายอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ ตลอดจนใช้กลไกอาสาสมัครท้องถิ่น รักษ์โลก (อถล.) ร่วมรณรงค์งดการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร โดยเฉพาะช่วงที่มีสถานการณ์หมอกควัน ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) รุนแรง พร้อมทั้ง ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ด้านการกำจัดวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และสนับสนุนการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปแปรรูปใช้ประโยชน์ หรือเพิ่มมูลค่าแทนการเผา อาทิ การไกลบต่อซัง การใช้จุลินทรีย์ในการย่อยสลายเศษวัสดุทางการเกษตร การผลิตเชื้อเพลิงชีวมวล การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น เพื่อสร้างการรับรู้ให้ประชาชนมีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามมาตรการของภาครัฐ

๖. ร่วมกันประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์ มาตรการ ข้อกฎหมาย แนวทางปฏิบัติตน ข้อมูลด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข และผลการแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ของภาครัฐ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อสังคมออนไลน์ อย่างต่อเนื่อง

๗. เมื่อเกิดสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน หรือระดับปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) เกินค่า มาตรฐานและมีแนวโน้มสูงขึ้น ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด อำเภอ บูรณาการหน่วยงานฝ่ายทหาร ฝ่ายพลเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยอาสาสมัคร ประชาชนจิตอาสา ยกระดับมาตรการต่าง ๆ โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) โดยเคร่งครัด สำหรับกรณีที่เกิดไฟป่าให้สนธิกำลังเจ้าหน้าที่ที่มีทักษะความชำนาญ ประกอบกำลังเป็นชุดปฏิบัติการ พร้อมอุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณภัยที่เหมาะสมเร่งดับไฟป่าในพื้นที่โดยเร็ว

๘. การปฏิบัติการในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงอันตราย เน้นย้ำการให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนอาสาสมัครที่เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ พร้อมทั้งจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ ส่วนบุคคลที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน การดูแลด้านสวัสดิการ และค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ที่กำหนด สำหรับกรณีการเกิดไฟป่าในพื้นที่ที่กำลังภาคพื้นดินเข้าถึงยาก และมีความจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหา ให้ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่มีอากาศยาน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุโดยเร็ว

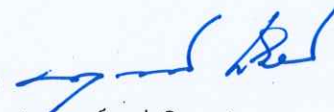
๙. การดูแลสุขภาพประชาชน ให้มอบหมายหน่วยงานด้านสาธารณสุข จัดเจ้าหน้าที่เข้าดูแล ประชากรกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบางที่มีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ เพื่อให้ข้อมูลด้านสุขภาพ แนวทาง ปฏิบัติในการดูแลสุขภาพของประชาชนอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดพื้นที่ และระบบบริการประชาชนในพื้นที่ปลอดภัย (Safety Zone) หรือห้องปลอดฝุ่น ในพื้นที่รับผิดชอบให้มีความเหมาะสมตามแนวทาง และมาตรการป้องกันควบคุมโรคของกระทรวงสาธารณสุข

๑๐. ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดติดตามสถานการณ์ และรายงาน ผลการดำเนินการให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ผ่านกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางอย่างต่อเนื่อง

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๖๖

โทรสาร ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๙๒